

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет аграрного менеджменту
«18» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»**

Галузь знань Д Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність Д3 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

Факультет аграрного менеджменту

Розробники: Тетяна БАЛАНОВСЬКА, завідувач кафедри менеджменту
ім. проф. Й. С. Завадського кандидат економічних наук, професор
Володимир ВОСКОЛУПОВ, доцент кафедри менеджменту
ім. проф. Й. С. Завадського, доктор філософії з менеджменту

Опис навчальної дисципліни «Управління бізнесом»

«Управління бізнесом» є обов'язковою навчальною дисципліною, метою якої є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері управління бізнесом; розуміння концептуальних основ системного управління суб'єктами господарювання; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень. Завданнями навчальної дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань сутності основних понять управління бізнесом; ознайомлення з правовою базою підприємництва, видами та організаційно-правовими формами господарювання, технологією створення власної справи; розкриття проблем управління бізнесом і сприяння формуванню підприємницького типу мислення, необхідного для розвитку бізнесу.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>	
Галузь знань	<i>D Бізнес, адміністрування та право</i>	
Спеціальність	<i>D3 Менеджмент</i>	
Освітня програма	<i>Менеджмент організацій і адміністрування</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	30	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>10 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>
Самостійна робота	<i>135 год.</i>	<i>134 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері управління бізнесом; розуміння концептуальних основ системного управління суб'єктами господарювання; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню – немає.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Управління бізнесом»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
Модуль 1. Процес управління бізнесом: системний підхід									
Тема 1. Основи управління бізнесом	1		2	2	54		1		68
Тема 2. Організація підприємницької діяльності	3/ 2-4		2	6			1	2	
Тема 3. Види та організаційно-правові форми господарювання	5,7/ 5-7		3	6			1	2	
Разом за модулем 1		75	7	14	54	75	3	4	68
Модуль 2. Система забезпечення функціонування бізнесу									
Тема 4. Стратегічне управління у розвитку бізнесу	9/ 8-9		2	4	51		1	2	66
Тема 5. Бізнес-планування в системі управління бізнесом	11/ 10-11		2	4			1	2	
Тема 6. Маркетинг у системі управління бізнесом	13/ 12-14		2	6			1	1	
Тема 7. Інформаційне забезпечення бізнесу	15		2	2				1	
Разом за модулем 2		75	8	16	51	75	3	6	66
Усього годин		150	15	30	105	150	6	10	134
Курсова робота		30			30	30			30
Усього годин		180	15	30	135	180	6	10	164

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи управління бізнесом	2
2	Тема 2. Організація підприємницької діяльності	2
3	Тема 3. Види та організаційно-правові форми господарювання	3
4	Тема 4. Стратегічне управління у розвитку бізнесу	2
5	Тема 5. Бізнес-планування в системі управління бізнесом	2
6	Тема 6. Маркетинг у системі управління бізнесом	2
7	Тема 7. Інформаційне забезпечення бізнесу	2
	Разом	15

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінарське заняття 1. Основи управління бізнесом	2
2	Семінарське заняття 2. Організація підприємницької діяльності	2
3	Практичне заняття 1. Організація підприємницької діяльності	4
4	Семінарське заняття 3. Види та організаційно-правові форми господарювання	2
5	Практичне заняття 2. Види та організаційно-правові форми господарювання	4
6	Семінарське заняття 4. Стратегічне управління у розвитку бізнесу	2
7	Практичне заняття 3. Стратегічне управління у розвитку бізнесу	2
8	Практичне заняття 4. Бізнес-планування в системі управління бізнесом	4
9	Семінарське заняття 5. Маркетинг у системі управління бізнесом	2
10	Практичне заняття 5. Маркетинг у системі управління бізнесом	4
11	Семінарське заняття 6. Інформаційне забезпечення бізнесу	2
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1	54
2	Самостійна робота 2	51
	Разом	105

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт, курсової роботи.

7. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити)*:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Процес управління бізнесом: системний підхід		
Семінарське заняття 1. Основи управління бізнесом	ПРН 4, 6, 7, 12 Розуміти сутність бізнесу і підприємництва. Знати нормативно-правову базу, що регулює розвиток та діяльність бізнесу в Україні; технологію створення власної справи; знати основні види підприємств та об'єднань підприємств, організаційно-правові форми господарювання. Вміти обирати вид підприємницької діяльності; оформляти необхідні документи, що подаються для державної реєстрації власної справи. Розуміти особливості управління в різних суб'єктах господарювання.	10
Семінарське заняття 2. Організація підприємницької діяльності		10
Практичне заняття 1. Організація підприємницької діяльності		20
Семінарське заняття 3. Види підприємств та організаційно-правові форми господарювання		10
Практичне заняття 2. Види підприємств та організаційно-правові форми господарювання		10
Самостійна робота 1		20
Модульна контрольна робота 1		20
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Система забезпечення функціонування бізнесу		
Семінарське заняття 4. Стратегічне управління у розвитку бізнесу	ПРН 4, 5, 6, 7, 13 Знати основи стратегічного управління; особливості інформації при прийнятті рішень у бізнесі. Володіти інструментами стратегічного аналізу. Розуміти сутність бізнес-планування; роль маркетингу у системі управління бізнесом; роль інформаційного забезпечення у бізнесі; розуміти важливість створення та використання інтегрованих інформаційних систем в управлінні бізнесом. Вміти визначати цілі та розробляти стратегії підприємницької діяльності; здійснювати бізнес-планування в системі управління бізнесом; проводити маркетингові дослідження; використовувати комплекс маркетингу в системі управління бізнесом.	10
Практичне заняття 3. Стратегічне управління у розвитку бізнесу		10
Практичне заняття 4. Бізнес-планування в системі управління бізнесом		10
Семінарське заняття 5. Маркетинг у системі управління бізнесом		10
Практичне заняття 5. Маркетинг у системі управління бізнесом		10
Семінарське заняття 6. Інформаційне забезпечення бізнесу		10
Самостійна робота 2		20
Модульна контрольна робота 2	20	
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсова робота		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Самостійні роботи у вигляді доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Управління бізнесом» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2781>).
- Управління бізнесом: навчальний посібник / Т.І. Балановська, А. В. Троян, О. М. Гавриш, В. В. Восколунов. Вид. 2-ге, переробл. і доп. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 303 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9825>
- Балановська Т. І., Гавриш О. М., Восколунов В. В. Методичні вказівки до написання й оформлення курсових робіт дисципліни «Управління бізнесом» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування». Київ, 2024. 44 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9751>

10. Рекомендовані джерела інформації

- Балановська Т. І., Гавриш О. М., Восколунов В. В. Методичні вказівки до написання й оформлення курсових робіт дисципліни «Управління бізнесом» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування». Київ, 2024. 44 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9751>

2. Балановська Т. І., Гоголюя О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.
3. Балановська Т.І., Деліні М.М., Вакуленко В.Л. Цифрові технології управління виробничими процесами сільськогосподарських підприємств деокупованих територій. *Інфраструктура ринку*. 2025. № 84. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/84-2025>
4. Деліні М. М., Балановська Т. І., Власенко Т. О. Чинники забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств в умовах сучасних викликів: управлінський аспект. *Економічна парадигма*. 2026. № (5(109)). С.627–634. DOI: <https://doi.org/10.25313/3083-7782-2026-5-56> URL: <https://humanitarian.com.ua/index.php/economics/article/view/2211>
5. Економіка і управління бізнесом: науковий журнал. URL: <https://economicscience.com.ua/uk>
6. Макаренко С. М., Олійник Н. М. Бізнес-планування: навч.-метод. посібник. Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 224 с.
7. Михаліцька Н., Яцик М. Управління власним бізнесом : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 480 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/7956/1/mykhalicka_MAKET.pdf
8. Орлова К. Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
9. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с.
10. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-ХІІ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
11. Управління бізнесом: навчальний посібник / Т.І. Балановська, А. В. Троян, О. М. Гавриш, В. В. Восколупов. Вид. 2-ге, переробл. і доп. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 303 с. URL: <http://dspace.nubip.edu.ua/handle/123456789/9825>
12. Balanovska, T., Gogulya, O., Zorgach, A., Havrysh, O., & Dramaretska, K. (2022). Development peculiarities of agrarian entrepreneurship in Ukraine. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 10(2), 60-80. DOI: [http://doi.org/10.9770/jesi.2022.10.2\(4\)](http://doi.org/10.9770/jesi.2022.10.2(4))
13. Balanovska, T., Havrysh, O., Gogulya, O., Dramaretska, K., & Voskolupov, V. (2025). Instruments for forming an adaptive and competitive enterprise management system in the context of digital transformation. *Economics and Business Management*, 16(4), 111-130. <https://doi.org/10.31548/economics/4.2025.111>